

Slavenski dom

Str. 113

U Ljubljani, 18. maja 1936

Leto 1.

Italija umaknila svojo pritožbo glede dum-dum nabojev

Italijanski umik v Ženevi

Ženeva, 18. maja. o. Kakor je znano, je Italija pred nekaj dnevi vložila pri ZN protestno spomenico proti temu, da so dum-dum naboj, katere so uporabljale abesinske čete v bojih z Italijani, dobavljali Abesincem Angleži. Italijanska spomenica je na podlagi več tisoč zaplenjenih in iz ran italijanskih vojakov potegnjenih nabojev dokazala, da so vsi ti naboji angleškega izvora. Spomenica je navajala tudi vse tvrdke, ki so te naboj nabavile, po imenu. S tem je Italija Anglijo, ki se je pri svojem zavzemanju za Abesinijo opirala zmeraj na človekljubne razloge obdolžila, da ni njeno ravnanje v skladu z njenimi besedami, ker je prav Anglija dobavljala Abesincem to najkrutejše orožje.

Ta spomenica je vsebovala naravnost krute obdolžitve na račun Anglije in je zelo razburila angleško javno mnenje. Angleži so izjavili, da je ta spomenica brez sleherne podlage. Angleški zastopniki so v Ženevi storili vse potrebne korake, da ne bi tajništvo ZN spomenico objavilo.

V ženevskih krogih je ta spomenica, ki je bila naperjena naravnost proti moralnemu ugledu Anglije, vzbudila živahno delavnost. Včeraj pa so italijanski diplomatski predstavniki dobili nalog, naj prosijo inozemske delegacije, katere so spomenico prejele, da jo smatrajo kot razveljavljeno.

Italijanska vlada bo v tej zadevi poslala omenjenim delegacijam in vladam drugo spomenico, ki bo različna od sedanje.

V diplomatskih krogih je ta italijanski korak vzbudil veliko pozornost, saj ga je treba smatrati kot umik, ni mogoče misliti, da bi bilo to v zvezi z odhodom italijanske delegacije iz Ženeve, ker je Italija obljubila v tem vprašanju drugo spomenico. Morda je treba spravljati ta umik v zvezo s popustljivostjo stališčem, ki ga je zadnje dni kazala Anglija v vprašanju ureditve italijansko-abesinskega spora.

Nevarnost za mir leži na Sredozemlju

London, 18. maja. o. Včerajšnji listi prinašajo članke o vprašanju, kakšno naj bi bilo bodoče vedenje Anglije do Nemčije in do Italije. Vsi listi vežejo nemško vprašanje z italijansko-abesinskim. Trdijo, da sta Francija in Anglija z ozirom na Nemčijo še zadosti zavarovane, pač pa je zaradi zadnjih političnih in vojaških dogodkov jasno, da bodoča nevarnost za mir ne leži ob Renu, marveč na Sredozemskem morju. Če bosta Italija in Anglija sovražni in če bo Nemčija svoje namene glede razširjenja proti vzhodu posredovale naprej, je

verjetno, da bo prišlo do sodelovanja med obema. Italija se ne bo zadovoljila samo s tem, kar ima, marveč bo zahtevala še več. Glede sankcij so nekateri listi mnenja, da pomeni nadaljevanje sankcij vojno in sicer v širšem obsegu, kakor pa je bila abesinsko-italijanska.

Italija-Nemčija

London, 18. maja. »Sunday Express Observer« se bavi tudi danes z odnosi Velike Britanije, Italije in Nemčije. Pri tem pripominja, da je nemška vojaška akcija in oborožitev, ki se je izvršila v zadnjem času, vsekakor v neki zvezi z italijansko-abesinskim sporom. Francija in Velika Britanija sta varni pred Nemčijo. Nevarnost pa se je zanju pojavila na Sredozemskem morju. Velika Britanija na tudi ne more preko tega, kar se bo prej ali slej zgodilo v Vzhodni Evropi. Nemčija bi lahko preko jugovzhodne Evrope ogrožala zvezo Anglije z njenimi kolonijami v Aziji. Tudi se ne sme pozabiti, da se Italija sedaj ne bo zadovoljila z Abesinijo, nego da bo zahtevala novih koncesij. Če bi Nemčija v bodočnosti stremela pe ekspanziji proti Črnemu morju, bi lahko prišlo do tesnega sodelovanja med njo in Italijo.

Stavke in nemiri v Bolgariji

Sofija, 18. maja. V Plovdivu je pričelo stavkati 5 tisoč delavcev tamkajšnje tobačne tovarne. Lastniki tovarne niso pristali na njihove zahteve po povišanju plač. V mezdni spor med delavci in tovarno se je vmešala tudi bolgarska nacionalna delavska zveza, ki je tovarnarjem predlagala, naj povišajo delavcem plačo za 10 do 27% sorazmerno z njihovimi sedanjimi mezdami. Tovarnarji pa so to zahtevo zavrnili in izjavili, da pristanejo na povišanje plač kvečjem za 3%. Ko so delavci izvedeli za ta odgovor, so priredili večeraj popoldne viharno protestno zborovanje in napadli tovarniška skladišča, tako da je morala intervenirati policija, ki je le s težavo očuvala red. Aretiranih je bilo 36 demonstrantov. Hkratu so delavci sklenili nastopiti z današnjim dnem mezdno stavko. Bati se je, da se bo stavki plovdivskih delavcev pridružilo še delavstvo ostalih tobačnih tovarn.

Bolgarija gre v Balkanski sporazum

Carigrad, 18. maja. m. Tukajšnji dnevnik »Džumhuri« poroča, da se v eni izmed balkanskih prestolnic vrše pogajanja med predstavniki članic Balkanskega sporazuma in Bolgarijo glede vprašanja vstopa Bolgarije v Balkanski sporazum.

Dva šahovska turnirja

Bad Nauheim, 18. maja. DNB poroča: Na mednarodnem šahovskem turnirju je dobil proti Bogoljubovu Ahues (Berlin). Dr. Vidmar je remiziral s Stahlbergom. Partije Aljechin-Vanderbos, Hennik-Weisberger, Kers-Fehlstaab so prekinjene. Moskva, 18. maja. Včeraj so odigrali četrte igre velikega šahovskega turnirja. Eliskases in Botvink, Rjumin in Lilienthal ter Lasker in Kan so remizirali. Rogozin in Capablanca sta igro prekinila. Capablanca ima dva kmeta več. Vse kaže, da bo zmagal. Tudi igra med Flohrom in Levenfišem je bila prekinjena v boljšem položaju za Levenfiša. Danes igrajo Lasker in Flohr, Botvink in Kan, Levenfiš in Capablanca, Rogozin in Rjumin ter Lilienthal in Eliskases.

Sloga med Madžari

Budimpešta, 18. maja. Šef stranke malih posestnikov in nekdanji delegat Madžarske pri Društvu narodov ter sedanji veliki politični nasprotnik generala Gömbösa Tibor Ekhard je se predsednikom madžar. vlade Bethlenom odpotoval na Dunaj. Politični krogi so mnenja, da bosta skupno potovala tudi v Rim.

Srbi in slov. knjige

Belgrad, 18. maja. m. Na včerajšnjem rednem obnem zboru največje srbske knjižne zadruge za izdajanje knjig »Književne zadruge« je več govornikov kritiziralo delo odbora ter zahtevalo, da bi morali v odboru te zadruge posvečati večjo pozornost slovenski književnosti. Ne bi smelo biti niti ene izdaje »Književne zadruge«, pri kateri ne bi bila vsaj z eno knjigo zastopana tudi slovenska književnost.

Sušak, 18. maja. m. Včeraj je bila tukaj zaključena konferenca gospodarskega odseka, ki je razpravljala o vseh važnejših vprašanjih Sušaka. V resoluciji zahtevajo udeleženci te konference med drugim tudi ustanovitev ministrstva za pomorstvo.

Smrt četrtega voditelja v treh mesecih

Grške politike preganja usoda

Atene, 18. maja. AA. V kratki dobi treh in pol meseca je Grčija izgubila že svojega četrtega državnika. Po velikem generalu Kondilisu, sivo-lasem republikancu Venizelosu in zvestem monarhistu Demertzisu, je sedaj umrl še vodja nekdanj silne ljudske stranke Panais Zaldaris. Tudi pri njem je smrt nastopila kar nenadoma. Še snoči se je udeležil seje nekega skupščinskega odbora. Opolnoči je legel k počitku. Nikomur izmed svojih domačih se ni niti najmanj pritoževal, da bi se počutil slabo. Davi okrog 1 ga je nenadoma napadel silen kašelj. Nekemu členu svoje rodbine je potožil, da težko diha. Že nekaj minut nato je bil v agoniji. Pozvali so zdravnika, ki je čez pol ure že stal ob njegovi postelji, ki pa je lahko ugotovil le, da je državnik umrl.

Vest o smrti bivšega ministrskega predsednika Panaisa Zaldarisa je napravila po vsej Grčiji zelo globok vtis. Zdi se, kakor da bi hotela usoda vzeti grškemu narodu vse njegove največje politične duhove.

Truplo pokojnega državnika Zaldarisa so balzamirali in popoldne ob 17 prepeljali v katedralo, kjer so ga položili na mrtvaški oder sredi cerkve.

Častna četa evzonov mu je izkazala vojaške časti. Truplo ostane v cerkvi do torka. Jutri dopoldne ob 11 bo svečano pokopan.

Ministrski predsednik Metaxas je dal novinarjem daljšo izjavo o pokojnem voditelju populistov Zaldarisa. Omenil je, kako sta se skupno borila in bila dolga leta skupna prijatelja. Grčijo je zadel velika izguba. Pokojni Zaldaris je bil eden izmed najboljših obrazov helenske duše.

Slične izjave so podali tudi drugi politični prvaki. Sofulis je med drugim naglasil, da pomeni smrt Zaldarisa veliko izgubo za vso grško nacijo. Vsi ostali politični nasprotniki Zaldarisa so se izrazili o pokojnem Zaldarisu z velikim spoštovanjem, kakor možu, ki ima velike zasluge za domovino.

Tudi vsi današnji listi so v posebnih izdajah objavili dolge članke, v katerih soglasno poudarjajo, da pomeni smrt Zaldarisa veliko izgubo za vso Grško. Pri tem opisujejo njegov veliki pomen v političnem razvoju naroda in države ter njegovo značilno osebnost. Tudi vsi liberalni listi, kakor ostali, govorijo o njegovem velikem političnem pomenju in značaju.

Ali bo Mussolini obdržal Starhemberga

Heimwehr še ni na tleh

Dunaj, 17. maja. Avstrijski zvezni podkancler Barenfels, ki je namestnik vrhovnega voditelja in poveljnika Heimatschutzta kneza Starhemberga, je snoči sklical sestanek vseh šefov podeželskih organizacij Heimatschutzta. S sestanka, ki je bil deloma strogo zaupnega značaja, so prvaki organizacije poslali knezu Starhembergu v Rim brzojavko, v kateri mu izražajo svojo solidarnost, ter ga zagotavljajo, da mu bodo vselej zvesto služili.

Sestanek heimwehrovskih šefov je vzbudil na Dunaju že snoči zelo veliko pozornost. Poučeni krogi pravijo, da na tem sestanku ni bil sprejet nikak poseben sklep ali resolucija. Tudi upravni odbor Heimatschutzta odločno demantira govornice, da bi se bili šefi Heimatschutzta na tajnem delu se-

stanka odločno zavzeli proti razorožitvi njihovih vojaških formacij.

Dunajski policijski načelnik je včeraj razpustil dunajski Schutzkor, prostovoljno policijo, ki se je ustanovila leta 1934. Razpust te organizacije je eden izmed prvih praktičnih učinkov novega režima v Avstriji. Ta organizacija je bila prostovoljna pomožna policijska ustanova in je bila moderno oborožena.

Rim, 17. maja. AA. Ministrski predsednik Mussolini je včeraj sprejel kneza Starhemberga. Imela sta daljši razgovor. Kratak komunik, ki je bil objavljen o tem sestanku, pravi, da je razgovor potekel v zelo prišernem razpoloženju. Ni pa, kakor poročajo iz Rima, privedel do nikakih važnih sklepov.

Kaj pomeni nova poljska vlada

Pariz, 18. maja. »Temps« piše o novi poljski vladi in pravi med drugim, da je zdaj konec praktične politike, ki jo je začela vlada Kosciolkowskega. V sedanjem trenutku lo pomeni, da je tako imenovana polkovniška skupina hotela okrepiti vpliv vojske in generala Rīdz-Smiglyja v političnih vprašanjih. Najbolj zanimivo bo, kakšno stališče bo nova vlada zavzela do Nemčije.

Ze pred kratkim so bili sestavljeni veliki načrti za ojačenje poljske narodne obrambe. Do njih izvajanja pa vse doslej ni prišlo, ker prejšnje vlade niso znale najti zadostnih finančnih sredstev. Nova poljska vlada, ki se oslanja predvsem na vojsko, bo z vso energijo podprla akcijo, ki jo vodi ta podpredsednik ministrskega sveta in finančni minister in ki gre za tem, da se najdejo potrebni krediti za izpolnitev državne obrambe.

Dolarska dediščina

Glasom dopisa kralj. generalnega konzulata v Chicagi je umrl dne 6. novembra 1931 v Duluth Minn. Touser reke baje Anton Tomšič ali Tavčar. V Ameriki je bil 30 let; stanoval je redno v kraju Munger Minn. Po zanimanju je bil poljedelec. Očetu je bilo ime Josip, materi pa Marija, imel je sestro z imenom Marijo. Te podatke je navedla neka Ida Haakensen, stanujoča 613 E 3 rd St. Duluth Minn. Pokopan je bil dne 10. novembra 1931 v Munger Minn. po pogrebnem zavodu The Gracwood Mortuary, Duluth Minn. Dedišč zapuščine bi bila brat pokojnega Janez in sestra Marija,

hkratu pa tudi obvaruje stalnost poljske valute.

Odkar je nemška vojska zasedla porenjsko ozemlje, se je na Poljskem silno ojačila tudi propaganda za narodno obrambo. Z vsemi mogočimi sredstvi skušajo vzbuditi zanimanje javnosti za obrambo države. Kakor znano, je te dni delavstvo tovarne orožja v Varšavi darovalo vojski 100 strojin in 50.000 granat. Podčasniki in liga za obrambo proti letalskim napadom so poklonili poljski vojski 19 letal in 30 avtomobilov, delavci tovarne za optične instrumente pa so delali celih 10.000 ur preko svojega delovnega urnika v korist vojske. Uradniki notranjega ministrstva so zbrali sedaj denar za nabavo velikega napadalnega letala. Listi so pričeli objavljati tudi posebne propagandne članke, prostovoljne prispevke za vojsko ter seznam pravih darovalcev.

doma baje iz »Zavca« št. 41, občina »Posavec«. Oba kraja sta neznana. Ker manjkajo tudi drugi potrebni podatki dedičev, se vsi občinski in župni uradi in še posebej naši izseljenci naprošajo, da pošljejo njim znane podatke izseljeniškem referentu kraljevske banke uprave v Ljubljani.

Uredništva slovenskih časopisov v Ameriki naprošamo, da blagovolijo ponatisniti to poizvedbo.

Pariz, 18. maja. Francoski službeni list je davi objavil uredbo, s katero se je uveljavil zakon glede pogodbe o vzajemni pomoči med Francijo in Rusijo, ki je bila sklenjena 2. maja 1935. leta.

Palestina gori

Jeruzalem, 18. maja. Neredi v Palestini postajajo dan za dnem pogostejši in resnejši. V Haifi in v Jeruzalemu so arabski nacionalisti izvršili večer več bombnih napadov. K sreči ni bilo nobene žrtve. Tudi drugi atentati postajajo vedno bolj česči. V Jeruzalemu je prišlo snoči do hudega incidenta v nekem kinematografu, v katerem se je zbralo pri neki predstavi zelo veliko število židov. Neki nacionalist je prišel ob koncu predstave streljati na žide. Trije židje so bili ubiti. Med maso, ki je baš zapuščala kinematograf, je nastala panika in je bilo več ljudi tudi poohjenih.

V Haifi je prišlo snoči do velikih demonstracij proti židom. Nastopila je policija. Arabci so se upirali zahtevi policijskih organov, da se razidejo in tako je prišlo do manjšega spopada. Neki Arabec je bil ubit. Vlada je izdala izredno stroge ukrepe, da se za vsako ceno očuata red in mir. Oblasti bodo z vso odločnostjo vztrajale pri svojem stališču, da se morajo razmere v deželi zlepa ali z grda urediti.

Angleške oblasti so odredile izjemne varnostne mere ter ločile najstrožji postopek proti judovskim in arabskim političnim morilec. Jeruzalem je obkolje od angleških čet, ki nadzirajo vse ceste v mesto in ustavljajo vse sumljive ljudi.

Švicarski katoliki

Bern, 18. maja. AA. Na včerajšnjem shodu katoliške stranke v Friburgu je govoril Motta. Sprejeti sta bili dve resoluciji, ena odobrava kredite za obrambo, druga pa odklanja diplomatske zveze sovjetske Rusije s Švico. Tudi liberalna mladina je včeraj na kongresu v Flienu sprejela resolucijo, v kateri odobrava kredite za narodno obrambo.

Blum za zvezo z »demokracijami«

Pariz, 18. maja. AA. Havas poroča: Leon Blum protestira v »Populaire« proti tendenčnemu tolmačenju njegovih besed in člankov, ki so jih napisali nekateri njegovi sodelavci. To se tiče tudi njegovega govora, ki ga je imel v »American club«. Blum pravi, da hočemo miz z vsemi narodi sveta. Za mir hočemo delati z vsemi narodi, kakršnikoli bi naj bili njihovi režimi ali njihove ustave, samo če tudi oni hočejo tako iskreno mir, kakor to hočemo mi. Nočemo peljati Francijo v vojno iz sovrastva do nekaterih režimov ali pa zaradi poslopanja proti našim somišljenikom v nekaterih državah ali pa zaradi ideje revolucionarne propagande. Toda mi smatramo za naravno in moral-

no, da slone nekatere zveze med narodi na sorodstvu. Zato je naravno, da se čuti Francija bližja tistim narodom, ki ostanejo zvesti demokratskim svoboščinam, ki slone na socialni pravičnosti in ki so v skupni borbi z njo dosegle svojo narodno in politično neodvisnost. Te besede so se tikale anglosaksonskih držav, dalje držav kontinentalne demokracije, sovjetske unije, Španije in Male antante. To naštevane pa ne izključuje nikogar. Mir ostane za nas zmeraj organizirani mir, ki je nedeljiv. Prvi pogoj za mir pa je mednarodno zaupanje in tudi lažno izjavjanje paktov in spoštovanje miru izjavljamo pa dalje, da je mir in kolektivna varnost v zvezi z arbitražo, medsebojno pomočjo in razorožitvijo.

Belgrad odkriva

spomenik maršalu d'Espereyu

Belgrad, 18. maja. AA. Ob sodelovanju zastopnikov kraljevske vlade, vojske, patriotskih in humanitarnih društev, kakor tudi velikega belgradskega prebivalstva je bil včeraj dopoldne svečano odkrit spomenik maršalu francoske vojske jugoslovenskemu in častnemu vojvodi Franchetu d'Esperayu.

Odkritju spomenika je prisostvoval tudi sam sivolasi maršal. Spomenik, maršalov doprni kip na marmornem podstavku, je postavljen na križišču bulvarov Osvobojenja in maršala Fracheta d'Esperaya v mestnem okraju, ki je prav tako imenovan po njem. Vojsko je zastopal minister vojske in mornarice armijski general Marič. Navzoč je bil komandant Belgrade armijski general Tomić, drugi generali in admirali. K odkritju spomenika so prišli tudi člani diplomatskega zbora, tako francoski poslanik grof Dampierre s celokupnim osebjem poslanstva, češkoslovaški poslanik dr. Girs, belgijski poslanik Rome de Vichne, rumunski poslanik Guranescu, grški poslanik Sakelarpulos, vojaška odposlanca Francije in Češkoslovaške ter drugi.

Visoke goste je sprejel predsednik akcijskega odbora za postavitve spomenika Vlada Marinković z ostalimi člani odbora. Ob 11 se je z avtomobilom pripeljal maršal Franchet d'Esperay v spremstvu gardnega brigadnega generala Dimitrijeviča. Vojaška godba je intonirala francosko himno. Mnogi pa je navdušeno vzklikala maršalu in Franciji.

Predsednik občine Vlada Ilić je nato dejal: da se Belgrad iskreno raduje, da je lahko sprejel v svoji sredi maršala Francheta d'Esperaya. Maršal Franchet d'Esperay je na oba govora odgovoril in dejal: Velika je čast videti svoj lastni kip že za časa svojega življenja. Zahvaljujem se vam za to čast. To čast bom prenesel na junaške vojaške, ki sem jih povedel do zmage.

Nato se je zahvalil predsedniku kraljevske vlade, predsedniku mestne občine za izkazano mučast, in izjavil, da smatra to svečanost za izraz simpatije napram njemu, napram njegovi domovini Franciji in njeni vojski. Ob koncu je dejal: V nejasnih časih, ki jih preživlja Evropa sta Francija in Jugoslavija združeni, kakor sta bili v vojni. To je največje jamstvo za mir.

Minister dr. Krek v Velikih Laščah Velike poneverbe pri stari ljubljanski tvrdki

Vel. Lašče, 18. maja. Včeraj je bil v Vel. Laščah shod IRJ, na katerem sta govorila ljubljanski župan dr. Adlešič in minister dr. Krek. Na trgu v Vel. Laščah se je zbralo okrog 3000 ljudi, samih mož in fantov, ki so prišli iz vseh bližnjih krajev manifestirati svojo zvestobo do voditelja dr. Antona Korošca.

Prvi je sredi na govorniški oder župnik Karel Skuljič, ki se je v svojem govoru bavil s krajevnimi razmerami, posebno z vlogo in deli, ki jih je v tem kraju izvrševal velikolaški senator Ivan Pucelj. Za njim je govoril ljubljanski župan dr. Adlešič o vlogi voditelja dr. Antona Korošca in o bojih, ki jih je imel za svobodo našega naroda ter za poštenost v političnem življenju. Največ pa se je bavil z dogodki v zadnjih mesecih tako v skupščini in senatu, kakor tudi z rovarjenjem nasprotnikov. Na koncu svojega govora je pozval ljudi, naj se oklenejo stranke IRJ in slede po poti, ki jo je pokazal dr. Anton Korošec.

Viharno pozdravljen je nastopil minister dr. Krek, ki je imel obsežen govor, v katerem je podal natančno sliko sedanjega položaja.

Govor ministra Kreka

Ta mesec imamo obletnico Jevtičevih volitev, ki so bile lani 5. maja. (Smeh.) Vsi se spomnimo, kakšne so bile te volitve. (Vzkliki: Dobro, dobro! Jaz sem bil v ječi!) Naš prvi občutek je, ali bi se človek smejal ali zasmejal take volitve, drugi občutek pa je grenak, ker so bile te volitve dejanje, ki je strašno ponižalo pojmo volitev, ki so uničile mnogo državne misli v širših množicah in je z njimi država izgubila mnogo spoštovanja. Volitve 5. maja so bolj škodovala jugoslovanski državi zavesti kakor še tak protidržavni element. Mi letos ob letu teh volitev smatramo te volitve kot zadnjo preizkušnjo, ki smo jo dobro prestali. S tem, da smo ostali doma, smo volili dr. Korošca in s tem smo ga tudi spravili v vlado.

Boljša je najslabša vlada kakor katerakoli druga vlada, v kateri sedi naš nasprotnik. Mi svojih volj ne smemo več sami metati zaradi kakšnih lokalnih nezadovoljstev. Vlada je ščit, ki varuje zdravo narodovo ustvarjanje. Lažje je seveda z dr. Korošcem držati sedaj, ko je na vladi, kakor tedaj, ko je bil na Hvaru. Težje zagovarjati naše ljudi, kadar so na vladi, kakor pa tedaj, kadar imamo svoje voditelje zapre. Bili so časi, ko so bili kmetje in fantje ponosni, ako jih je zaradi zvestobe do voditelja preganjala žandarmerija. — Toda, kadar stranka stopi v vlado, je naša dolžnost, da s pametjo podpremo svojega voditelja.

Štatlci

Legali so, da SLS nikdar ne more skleniti iskrenega sporazuma s srbsko in muslimansko stranko, namigavali so, da mi nismo iskreni jugo-

slovani, trdili, da smo mi v Belgradu državotvorni, v Sloveniji pa separatisti, kar je trdil ob priliki njegovega govora v Belgradu tudi Pucelj. Trdili so, da majska deklaracija ni bila jugoslovanska, zakar vas pa pozivljamo vse za pričo, ali je deklaracijsko gibanje vodila SLS ali pa Janez Pucelj ali kdo drugi. Obrekovali so nas, da držimo z Rimom, da nas komandira papež v političnih zadevah, tega komandira pa Mussolini, torej, da smo italofili, avstrofili. Nas vodi slovenska misel, kakor vodi Srbe srbska in Hrvatse hrvaška. Kaj se lažemo morda, da slovensko živimo, slovensko govorimo in slovensko zahtevamo? Vemo pa tudi, da je naš obsoj le v enotni, močni ter srečni državi. V njej hočemo ostati, ker izven države slovenskega kulturnega in narodnostnega življenja ni.

Odnos do Hrvatov

Hrvat nas sprašuje, zakaj Korošec ne gre z Mačkom. Vprašam pa, zakaj Maček ne gre s Korošcem. Korošec ne more izdati Hrvatov, on more izdati samo Slovence, in samo Slovenci imajo pravico terjati odgovor od Korošca. Hrvati imajo svoj program, svojo stranko, svojega voditelja in svoj fakliko. Mi pa svoj program, svojega voditelja in svoj fakliko. Ravno tako smo proti požisku, presajati hrvaško zelje na slovensko zemljo. Če so Hrvatje brihtni, mi nismo mani. Mi imamo časopisje v vsaki hiši. Vi pa hočete po Belokrajini s svojimi hrvaškimi malho in agitirati. Mi vam pustimo da ljubite svojega voditelja in svoj program, najboljši odločno pa smo proti temu, da bi se kdo vmešaval v našo ljubezen in spoštovanje do našega voditelja in do našega programa. Če ste vi fanatični mačkovi, pa vemo, da je dr. Korošec naš najboljši izkušen, zanesljiv in spreten politik. Zanesimo se na svojega voditelja, ker vemo, da bo pravo zadel. V Mačkove vrste pa se skrivajo ljudi ljudje, ki ne morejo na politično solnce, pa bi radi vedeli vsaj ob Mačkovi luči, dalec so pristaši raznih prepovedanih struj, kakor komunisti, nekaj pa je takih, ki so že neštelenkrat spremenili svoje politično prepričanje.

Hranilnice se bodo odprle

Vprašanje razdolžitve kmetov bo treba postaviti na novo podlago. Že sedaj vam morem povedati, da bomo že letos poskrbeli za ogromna sredstva in da bodo še letos mogle posojilnice in hranilnice pričeti poslovali. S pozivom na složnost in vztrajnost v političnem in gospodarskem življenju je dr. Krek zaključil svoj govor.

Po burnem aplavzu je predsednik Jelenec nato predlagal pozdravne brzojavke dr. Stojadinoviču, dr. Korošču in dr. Natlačenju, ki so bile vse z navdušenjem sprejete.

Za pol milijona zažgali domačijo

Maribor, 16. maja 1936.

Današnja razprava proti žigi Primožiču iz Cirkuljan pri Sv. Barbari v Halozah, njegovi soprogi Zlati Primožič, ključavničarju Jakobu Majcenoviču, posestniku Francetu Mlakarju in Janezu Kranjcu star., ki so bili obtoženi zaradi požiga oziroma prikrivanja, je trajala ves dan ter je vzbujala posebno zanimanje v zavarovalnih krogih. Skoraj vsi mariborski zavarovalni zastopniki so ji prisostvovali. Razpravo je vodil prvič kot predsednik vsa. Kolšek, ki je pokazal v tem zapletenem in težavnem procesu izredne sposobnosti. Znal je vedno iz nasprotujočih, nejasnih izjav obtožencev izluščiti pravo jedro ter jih pripraviti tako daleč, da so sami spoznali, da je vsako prikrivanje resnice zastoj. Votanta sta bila vsa. dr. Tombak in dr. Kotnik, obtožbo pa je zastopal državni pravnik dr. Dev. Obtoženci so imeli celo vrsto zagovornikov: dr. Irgolič, dr. Bučar, dr. Sluga iz Ptuj, dr. Snuderl in dr. Štor. V popoldanski razpravi je prevzel zagovor žige Primožiča od dr. Irgoliča tudi dr. Snuderl. Zavarovalnica »Jugoslavija« je zastopal na razpravi odvetnik dr. Trejo iz Ljubljane. Občo pozornost je vzbujala tudi navzočnost znanega psihijatra univ. prof. dr. Šerka iz Ljubljane, ki je prisostvoval razpravi kot sodni izvedenec. Izmed prič sta vzbudila največ zanimanja znana ljubljanska detektiva, volja kriminalnega oddelka žajdela in kriminalni uradnik Mrhar, ki sta slučaj požiga preiskovala ter zbrala obsežne podatke.

Dva glavna obtožena priznata

Že pred začetkom razprave je vzbudil pozornost zagovornik Zlate Primožič dr. Snuderl, ki je v imenu svoje klijentije izjavil, da ne zahteva nobene odškodnine od zavarovalnice, pač pa da je obtoženka pripravljena povrniti zavarovalnici vse stroške, ki jih je dosedaj imela s svojimi komisijami. Brez vsega sta priznala požig žige Primožič in njegov pomagač Jakob Majcenovič. Majcenovič je valil glavno krivdo na Primožiča. Ta se je skušal izvijati šele tedaj, ko je prešel predsednik pri zaslišanju na prikrivanje raznega pohištva in drugih predmetov, ki so jih rešili pred požarom, pa jih potem pred ocenjevalno komisijo zatajili. Bilo je čisto očitno, da je skušal s tem čim najbolj razbremenjevati svojo ženo.

Ostali tajijo

Najbolj napeto je bilo zasliševanje Zlate Primožič. Je to židinja iz Varaždina ter že po zunanjem videzu tip prepredene trgovke. Tajila je, da bi bila vedela za nameravan požig, glede pre-

voza perila in knjig pred požarom iz hiše k svojemu tastu ter skrivanja pred ognjem rešenih predmetov pa se je zagovarjala, da vsa to samo shranili pri sorodnikih in znanih, nikakor pa ni imela namena tega prikriti pred ocenjevalno komisijo. Ko je komisija škodo ocenjevala, je bila tako zmedena, da se ni ničesar spominjala in zaradi tega ni mogla navesti, da so kaj pred požarom rešili. Kriminalni nadzornik žajdela je nasprotno v svojem pričevanju izjavil, da je imel pri preiskavi vtis, da je obdoženka izredno inteligentna žena, ki ni kazala nobene zmedenosti. Posestnik Mlakar, ki je prevažal rešene predmete s pogoršani, in župan Kranjc, pri katerem so bili shranjeni, sta prav tako zavračala svojo nedolžnost, ker nista vedela, da gre v tem slučaju za prikrivanje.

Mnenje psihijatra dr. Šerka

Obrambi je šlo v glavnem za to, da bi se dokazala neodgovornost obtožene Zlate Primožič. Sodni zdravnik je podal v preiskavi mnenje, da boleha obtoženka za nervoznostjo in da ni bila zaradi tega povsem odgovorna za svoje izjave. Pri današnji razpravi je bilo zaradi tega mnenje psihijatra dr. Šerka prav zanimivo in odločilno, ko je v obširni utemeljitev izjavil, da se obtoženka v času inkriminiranih dejanj ni nahajala v takem duševnem stanju, kakor ga predvideva § 22 kaz. zak., ter da je odgovorna za vsa svoja dejanja.

Sodba

Razprava se je končala šele zvečer ob tridesetih na 20, ko je predsednik senata Kolšek razglasil sodbo: žiga Primožič se zaradi požiga obsoja na pet let roboj, 1000 Din denarne kazni ali 17 dni zapor, na trajno izgubo častnih pravic, na plačilo sodnih stroškov, ki se izrečejo kot izterljiv, ter na 500 Din povprečnine. Primožič je dobil najvišjo kazn, ki jo zakon predvideva za tako dejanje. Jakob Majcenovič je obsojen na 1 leto strogega zapor, 200 Din denarne kazni ali 4 dni zapor, ter na izgubo častnih pravic za 2 leti. Zlate Primožič se obsoja samo zaradi prikrivanja na 5 mesecev strogega zapor, 1200 Din denarne kazni ali 20 dni zapor, 1000 Din povprečnine, na plačilo sodnih stroškov ter na 3 leta izgube častnih pravic, pogojno na 3 leta. Franc Mlakar in Janez Kranjc sta bila oproščena. Zavarovalnica »Jugoslavija« se zavrne s svojimi odškodninskimi zahtevki, ki znašajo 11.986,75 Din, na civilno pravno pot.

Jakob Majcenovič je kazen po kratkem premisleku sprejel, zakonca Primožič pa sta si pridržala triidnevni rok.

Nesreča motociklista

Kamnik, 17. maja.

Danes malo pred poldnevom se je precej občutno poškodoval g. Vovda Stane, šofer pri avtopodjetju »Peregryn« v Kamniku.

Dopolnil je krolj s svojim motorjem po Kamniku, z njim se je vozil tudi njegov prijatelj. Na Suti pred »Martinovo« gostilno, pa je spolzka cesta povzročila padec. Vrglo je oba na pločnik s tako silo, da ima Vovda precej razbit obraz po levi strani in je dobil zaradi padca pretres možganov, dočim je njegov prijatelj Marijan dobil le lažje poškodbe po obeh rokah.

Nepopoljšljiv grešnik

Kamnik, 17. maja.

Čitali smo že marsikaj in le nič dobrega o Urankarju Francetu. Ne vemo, kakšen rekord je hotel doseči v svojih zločinških pohodih, ker je bil dosedaj že 18 krat kaznovan, sedaj pa zopet čaka na zadnjo besedo sodne oblasti.

Grčarju Cenetu, posestniku in mesarju iz Kam-

Ljubljana, 18. maja.

V trgovskih krogih, pa tudi v Zgornji Šiški, se je pred dnevi naglo razširila novica, da je bila aretirana 37 letna trgovska uradnica Katarina S., stanujoča v Zgornji Šiški, pod sumom, da je izvršila pri stari ljubljanski tvrdki Jax in sin večje malverzacije. Katarina S. je bila izročena sodišču ter je proti njej uvedena kazenska preiskava. Vaš poročevalec je skušal doznati bistvo afera, kar se mu je močje deloma posrečilo.

Renomirana tvrdka Jax in sin je imela v Lincu v Avstriji tovarno šivalnih strojev, ki jih je pred vojno zlasti pošiljala na jug ter je imela v Sloveniji dobre klijente. Tvrdka je že stara. Ker so poslali šivalnimi stroji naraščali, se je tvrdka Jax odločila, da je l. 1882 v Ljubljani ustanovila podružnico svoje glavne linške prodajalne. L. 1872 v Lincu rojeni Ivan Jax se je okoli l. 1892 preselil v Ljubljano in tu osebno prevzel vodstvo podružnice, ki je imela svoje lokale v nekdanji Tavčarjevi hiši poleg kavarnarje Evrope. Prevrtni dnevi l. 1918 so povzročili tudi tej nemški tvrdki mnogo preglavic. Lastnik se je z družino izselil v Avstrijo. Nadaljno vodstvo pa je bilo poverjeno tvrdkinemu prokuristu, staremu nastavljenju tvrdke, ki je bil v pogledu vodstva trgovskih knjig precej konservativen. Pri tvrdki so drugače vladale prav domače razmere: Knjigovodstvo je bilo sicer enostavno, toda še dokaj komplicirano. Po prevratu je tvrdka ohranila drugače med našim ljudstvom svoj renomé. Razmere so se pomirile, pa je tvrdka vzdržala drugače hudo konkurenco.

KRIZA POVZROČILA PASIVNO BILANCO

V poslovnem svetu so po izbruhu gospodarske krize začele krožiti zaupne informacije, da izkazuje tvrdka Jax in sin pasivno bilanco. Izgube so bile od leta do leta večje. Ko je tvrdka videla, da ne bo močje najbrž vzdržati silovitega vala krize, se je z vso energijo in podjetnostjo lotila, da je po-

Smrtna žrtev Gradaščice

Ljubljana, 18. maja.

Kakor blisk se je včeraj jutraj raznesla po Ljubljani vest, da so našli v Gradaščici nekoga utopljenca, o katerem se najprej med občinstvom ni vedelo, kdo bi bil, potem pa je le počasi prišlo na dan, da je našel smrt v Gradaščici v Ljubljani tako dobro znani inq. Jože Skubic, referent za sadjarstvo na kmetijskem oddelku banske uprave.

Ko je jutraj okrog pol petih nočni čuvaj Dukicevega podčelja Franc Novak hotel zapreti pri znani Zalokarjevi zatvornici vodo je opazil, da se zatvornica ne zapira docela. Obenem pa je že tudi opazil da se pod zatvornico krčevito oklepa desk nek utopljenec.

Novak je takoj obvestil policijo, policija pa reševalce, ki so takoj prispehli in pogledali iz vode utopljenca. Kmalu so ga tudi spoznali, dasi je imel pri sebi tudi legitimacijo na ime inq. Josipa Skubice. V denarnici, ki jo je imel pri sebi, je bilo 565 Din. Značilno je, da je ura v žepu še šla, kar je dokaz, da utopljenec najbrž še ni ležal dolgo v vodi, ki se ni prodrla v notranost urinega mehanizma. Na levem bregu Gradaščice pa so našli kakih 100 metrov nad zatvornico Skubičev klubok očala in dežnik.

Na kraj nesreče je tudi takoj prispela uradna komisija, ki sta jo tvorila zdravnik g. dr. Luzar in dežurni policijski uradnik g. Kek G. dr. Luzar je ugotovil, da ima pokojni inq. Skubic na glavi rano, ki pa je popolnoma zaceljena. Rana je od prei. Na novo pa je imel nekaj manjših prask.

Kako je pravzaprav prišlo do tega, da je pokojni inq. Skubic našel smrt v Gradaščici, je do vseh podrobnosti ostalo nepojasnjeno. Najbolj verjetno in tudi kot edino možno pač smatrajo, da se je inq. Skubic ponesrečil na ta način, da mu je na mokri travi v temni noči spodrsnilo, da se je zakotalil po bregu, izgubil pri tem klubok, očala in dežnik, sam pa padel v vodo, ki ga je nesla naprej proti zatvornici. Iz vode se ni mogel rešiti, ker je Gradaščica radi dežja znatno narasla. Da pa se je skušal rešiti, dokazuje okolnost, da se je tako krčevito oklepal zatvornice.

Pokojnik je bil rojen leta 1901 v Slivnici pri Kranju, solanje pa je nadaljeval v Ljubljani, mnogo pa tudi v inozemstvu. Bil je izredno blagega značaja ter vseskozi vreden in nepristranski uradnik, ki je šel strankam na roke kjer je le mogel. Zaposlen poleg staršev, bratov, sester in sestra še veliko število prijateljev, ki ga bodo ohranili v trajnem spominu.

Celjske novice

Celje, 17. maja.

Jubilej celjske gasilske čete. Celjska prostovoljna gasilska in reševalna četa bo dne 7. julija letos praznovala 65-letnico svojega obstoja. Gasilska četa bo ob tej priliki priredila svoj gasilski dan, združen z župnim izletom celjske gasilske župe, s promenaadnim koncertom, tombolo in veselico. Pri tej priliki bo četa pokazala vse svoje veliko delo v korist bližnjemu.

Sveč grob. V soboto zvečer je umrl pri svojem sinu v Celju v 79. letu starosti g. Miha Kusterle, bivši lesni trgovec in posestnik na Koroškem. Pokojni je v svoji mladosti prišel s Podbrda na Goriskem na Koroško, kjer je živel prav do prevrata. Bil je vedno odločen katoličan in zaveden Slovenec. Kremenitega moža bomo danes, v ponedeljek ob 6. popoldne položili k večnemu počitku na okoliškem pokopališču. Naj mu bo lahka zemlja, žalostnim iskreno sožalje.

Otvoritev prenovljenega igrišča SK Olimpa v Gaberju. SK Olimp je svoje nogometno igrišče v Gaberju lepo prenovil in povečal. Igrišče je dobilo tudi ograjo, v notranjosti so pa posejana lepa mladna drevesca. V nedeljo je bila otvoritev novega igrišča s prijateljsko nogometno tekmo med SK Ljubljano in SK Olimpom. Zmagali so gostje z rezultatom 6:2 (0:1).

nika, je ukradel z dvorišča jermen v vrednosti 50 Din. Nekaj korakov dalje si je iz šupe posestnika Repanska Janeza prisvojil konjski bič. Vse to je skušal potem vnovčiti. Kmalu pa je našim pozornim orožnikom uspelo, da so dobili sled in Urankarja na Podgorski cesti aretirali, seveda se je izdal pod imenom Janežič.

Pred nedavnim časom smo poročali, da je na Krizu ukradel lovsko puško, za katero je tudi trdil, da mu jo je neki Rudolf iz Celja po silni vrnili. Zanimak je tudi tatvino moške obleke in klubka, katero je ukradel Klemenu Petru iz Buč v Tuhijski dolini. V tem primeru ga je izdal klubok, ki ga je imel še na glavi in mu je bilo krivda s tem že dokazana.

Vsa okolica se bo oddahnila, ko bo izvedela, da se nahaja ta nevarni tat za zamreženimi okni in močnimi zapahi.

slovanje razširila in se poleg prodaje šivalnih strojev vrgla tudi na druge predmete, tako na pisalne stroje, kolesa, smučanske potrebščine in drugo blago. Leta 1934 se je poslovil promet znatno dvignil. Tvrdka je pričakovala, da bo letna bilanca povoljno izpadla. Veliko presenečenje! Ugotovljena je bila znatna izguba. Te ni mogel nikdo pojasniti. Leta 1935 se je promet še potroji! Napram l. 1934. Pa zopet velika izguba! Vodstvo tvrdke je prevzel sin očeta Ivana, inq. Karl Jax. Skrbel je z vso vestnostjo, da bi tvrdko rešil poloma, odnosno jo spravil na »zeleno vejo«. Uvedel je strožjo kontrolo. Pregledane so bile vse poslovne knjige za zadnji dve leti. Točna revizija knjigovodstva je naposled dosegla, da znaša primanjkljaj za zadnji 2 leti okoli 230.000 Din.

Zagonetka je bila, kako naj bi nastale malverzacije, ki so bile prav očitne. Sum je naposled padel na uradnico Katarino, ki je bila pri tvrdki Jax že 13 let, zadnji čas z mesečno plačo okoli 2000 Din. Privatne poizvedbe so ugotovile, da si je uradnica zgradila l. 1934 lepo vilo v Zg. Šiški za 250.000. Kje naj bi dobila tako veliko vsoto? Nova zagonetka! Z mesečnimi prihranki je to pač nemogoče in težka matematična naloga. Informacije so se dalje glasile, da uradnica živi nad svoje razmere in da prevzija še svojo družino. Opravičen je bil torej sum, da je najbrž ona bila, ki je vršila dalj časa razne nepravilnosti v knjigovodstvu, ker je bila hkratu tudi blagajničarka in prodajalka gotovega blaga. Naposled je bila pri njej izvršena hišna preiskava, ki je zaplenila 5 hranilnih knjižic z vlogo okoli 116.000 Din. Vse te okolnosti so dale povod k aretaciji in ovadbi na drž. tožilstvo zaradi prevare. Aretirana Katarina S. vse zanika. Kakšen bo rezultat sodne preiskave, za enkrat še ni močje točno poročati. Afera vzbuja v poslovnih krogih pač veliko zanimanje, kajti te malverzacije so po svojem obsegu slične onim pri Strojnih tovarnah in livarnah.

Za protituberkulozni teden

Se vedno je jetika bolezen, ki zahteva največ smrtnih žrtev med našim ljudstvom, posebno pa med dorasajočo mladino.

To je dejstvo, napram kateremu ne smemo zapirati oči. Zdravljena oblasti stori od leta do leta več za to, da bi omilila bedo, ki jo povzroča jetika v širokih slojih našega ljudstva. Vendar pa razpoložljiva sredstva žel nikakor ne zadostujejo, da bi mogli nuditi vsem bolnim varno zavetje in možnost zdravljenja, da bi odvrčali od vseh zdravih nevarnosti novega okuženja.

Organizacija protituberkuloznega skrbstva je povsod na svetu, pa tudi v najbogatejših državah, samo deloma v rokah oblasti. Povsod se uveljavlja poleg državne in v tesni zvezi z njo zasebna iniciativa na tem polju.

Zato je kr. banska uprava od vsega začetka z veseljem pozdravila pokret, ki ga vodi v naši banovini Protituberkulozna zveza. Dosedanje delo tega društva je najboljšo jamstvo za to, da bo borba proti jetiki tudi pri nas rodila najlepše sadove. Saj tuberkuloza ni neizogibno in potrebno zlo, proti kateremu ni pomoči. Jetika se da preprečiti, jetika se da uspešno zdraviti.

Ako hočemo zmagati v borbi proti jetiki, ako hočemo odpraviti jetiko kot ljudsko kugo, tedaj je najbrž vsak na našiznajvejša pot do cilja, da pomaga vsak po svojih močeh. Iz sredstev, ki jih bomo na ta način dobili, bomo skupaj s tem, kar prispevata država in banovina, zgradili stavbo vzornega protituberkuloznega skrbstva, s katerim se bomo lahko dostojno ustvrili med najbolj napredne države. Prepričan sem, da bo ljudstvo razumelo nujnost protituberkuloznega gibanja in storilo radevolje in z notranjim prepričanjem svoje, da se bomo že letos za velik korak približali svojemu cilju.

Dr. E. Mayer, načelnik oddelka kr. banske uprave za narodno zdravje in socialno politiko.

Razbojniška tolpa

Zagreb, 17. maja.

V vasi Žutici v okraju Kutina se je v soboto zvečer odigral strašen zločin. Razbojniki so skozi okno lovske hišice začeli streljati na večjo družbo, ki se je tam nahajala ter do smrti pobili zagrebskega trgovca z orožjem Borovnika.

V soboto zvečer je odpovala zagrebski trgovec z orožjem Borovnik v družbi dveh svojih prijateljev v Žutico, kamor je zelo pogosto hodil na lov. V kraju je bil dobro poznan kot lovec na divje vepre. Na poti do lovske hišice je to družbo spremljal še lovski čuvaj. Borovnik je nameraval prenočiti v lovske hišice, da bi z zgodaj jutraj odšel na srnjaka. Ko je družba prišla do lovske hišice, je čuvaj gostom pripravil večerjo. Med tem pa je čuvaj začel okrog hišice hojo ljudi, nakar je vsa družba skočila za mizo. V tem pa je že nekdo od zunaj s silo razbil okno, pokazala se je puška in že so padli strelji. Zagrebski trgovec se je zadel v arce zgrudil mrtev na tla. Ostali so se pa v hipu vrgli na zemljo in se naredili mrtve. Nato je osem maskiranih roparjev stopilo v hišico, kjer so pobrali vse puške in odšli. Šele čez čas se je čuvaj ohrabil in se splazil ven, da je mogel obvestiti o zločinu vaščane in orožnike. Seveda za zločinci ni bilo že nobene sledi več in sklepajo, da se je v kraju organizirala nova razbojniška tolpa, ki je napadla lovec zato, da je prišla do orožja.

Slovenski kat. akademiki v Logatcu

V nedeljo, dne 17. maja 1936 je gostoval v Dol. Logatcu igralski odsek »Akademске zveze« v Ljubljani s svojo tridivansko dramo »Reka«.

Sedemčlanska igralska družina, ki jo je vodil delegat »Akoje« za novi Jegličev akademski dom »Vetrovec« Venčeslav, je popoldne prispela v gostoljuben slovenski kraj, si ogledala zanimivosti kraja in okolice, med drugim tudi znano jamo Gradaščice.

Pred začetkom drame ob 8. uri zvečer je akademik domačin Verbič Pavle na kratko omenil namen naših prireditelj, da hoče slovenska katoliška akademika mladina seznaniti slovenski narod o svojih gmočnih težavah, ki jo tarejo pri studiju na univerzi in obenem poudarjal potrebo in nujnost za novi akademski dom, ki bi nosil ime velikega borca za pravice slovenskega katoliškega naroda, silovalega nadškofa Jegliča.

Dvorana je bila docela napolnjena kljub koncu igralske sezone. Igralci so obvladali svoje vloge ob spretni režiji Rógeria Antona. Sijajen vtis je odnesla pri gledalcih vneta igralka Zora Pelanova v vlogi Renate, nič manj pa ji ni bil kos režiser sam v vlogi njenega moža Petra. Tudi ostali igralci so navdušili gledalce.

Po predstavi se je razvila med domačini in akademiki zanimiva debata o problemih, ki tarejo naš Logatec. Izrazili so ponovno željo, da bi slovenska katoliška akademika mladina čimvečkrat prihajala med nje.

Ljubljana danes

Koledar

Danes, ponedeljek, 18. maja: Venancij.
Jutri, torek, 19. maja: Celestin.

Kaj bo danes

Jakopičev paviljon: II. mednarodna fotograf. razstava, ves dan.

Tri jubilejne produkcije drž. konservatorija v Ljubljani bodo v prihodnjih dneh. Prva s slovenskim programom bo v sredo, dne 20. maja, druga, ki prinaša razna dela veselega značaja, bo v ponedeljek, dne 25. maja in tretja, pri kateri bodo sodelovali razni odlični absolventi in tudi profesorji, bo v ponedeljek, dne 8. junija. Ravnateljstvo priredi te produkcije v proslavo 10 letnice podzavljenja konservatorija Glasbene matice v Ljubljani. Na produkcije opozarjamo starše, gojence in vse, ki se zanimajo za glasbo. Podroben spored v knjižarni Glasbene matice.

Razstavnici prostori I. kategorije na Ljubljanskem vselejmu so za spomladansko prireditev, ki bo od 30. maja do 8. junija, že do zadnjega kotička oddani. Vse cenjene trdke, ki so imele namen razstaviti na spomladanskem vselejmu, opozarja uprava vselejma, da je na razpolago le še nekaj mest II. vrste, ki pa bodo tudi v najkrajšem času oddana, ker se zglasijo vsak dan številni novi razstavljalci. — Spomladanski vselejem v Ljubljani bo torej z ozirom na veliko število razstavljalcev trdke in valed množice razstavljenega blaga zelo zanimiv in bo nudil veliko izbiro.

Slovensko društvo za varstvo živali v Ljubljani opozarja vse svoje članstvo pa tudi vse druge ljubitelje živali, da ima v nedeljo, dne 17. maja 1936 ob pol 10. uri dopoldne v lovski sobi restavracije »Pri sokolu« v Ljubljani, poleg magistrata, svoj redni občni zbor, na katerega vse prav vpludno vabi.

Javna zahvala. Jugoslovansko-českoslovaška liga v Ljubljani si dovoljuje ob priliki zaključka letošnjih učnih tečajev českega jezika izreči ravnateljstvom I. II. in III. drž. realne gimnazije, drž. klasične gimnazije, drž. učiteljske šole, drž. trgov. akademije, mestne realne gimnazije in meščanske šole pri sv. Jakobu javno zahvalo za prepuščenje šolskih prostorov in vso naklonjenost, s prošnjo, da nam slavna ravnateljstva ohranijo tudi v bodoče svojo naklonjenost. — Jugoslov.-českoslovaška liga v Ljubljani.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama. Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 18. maja: »Prva legija«. Red C.

Torek, 19. maja: Zaprtlo.

Sreda, 20. maja: »Tiran«. Proslava 25 letnice umetniškega jubileja gosp. Milana Skrbinskega. Premiera. Izven.

Opera. Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 18. maja: »Kavalir z rožo«. Red C.

Torek, 19. maja: Zaprtlo.

Sreda, 20. maja: »Otello«. Red Sreda.

DRAMA

»Prva legija«, izvrstno uspela drama ameriškega pisatelja Laveryja, se ponovi za red C drevi v ljubljanski drami.

Umetniški jubilej igralca in režiserja gospoda Milana Skrbinskega se proslavi v ljubljanski drami s premiero, ki jo je napisal avtor Besier. Drama ima pet dejanj, izmed katerih ima prvo poseben naslov »Steklenica piva«, drugo »Robert Browning«, tretje »Robert«, četrto »Henrieta«, peto »Papa«. Dejanja se vrše v Londonu.

OPERA

Abonente reda Četrtek opozarjamo na nocojšnjo predstavo v operi »Kavalir z rožo«, ki bo na njihov abnoma.

Narodno-obrambni sklad »Bran-i-bora«. Akcija »pirhov«: Drž. nar. šole: Rateče, p. Sl. Bistrica, Din 40, Novo mesto, Din 168, Šenčur pri Kranju, Din 80; Drž. II. deška nar. šola v Mariboru, Din 68; dr. nar. šola Sovodnji, p. Gor. vas, Din 32; dr. dekl. nar. šola Ptuj, Din 138; dr. nar. šole: Črnomelj, Din 34, Cerknica, Din 52, Gor. Radgona, Din 140, Bodonci, Din 72,50; dr. dekl. nar. šola Sp. Šiška, Din 136,75; dr. nar. šole: Zamostje, p. Dol. Lendava, Din 81,25, Sv. Križ, p. Rog. Slatina, Din 50; pokraj. Rdeči križ, Koprivnik, p. Boh. Bistrica, Din 15; dr. nar. šola Ihan, p. Domžale, Din 23; mešč. šola Ptuj, Din 50, okol. dr. nar. šola Celje, Din 35; dr. nar. šole: Sv. Miklavž pri Ormožu, Din 65, Sv. Peter v Sav. dolini, Din 73,75, Sv. Janž na Visoki gori, p. Velenje, Din 14. — Bran-i-bor, osrednji odbor, Ljubljana.

Bitka zaradi lepe muslimanke

Pred sodiščem v Kosovski Mitrovici je stala te dni velika družba 45 Arnavtov, katere je državni pravnik obtožil za 13 hudih del. Arnav Velja Demirovič iz vasi Potreba je decembra lanskega leta, pred svojo hišo ubil Suljo Zukoviča. Zraven pa je poizkušal ubiti še tri druge Arnavte iz bližje vasi iz teh sosednjih vasi pa odgovarja za umor Hadža Hadžić, ki je ubil brata Velje Demiroviča. Trije drugi njegovi sovaščani pa so ubili mater Velje Demiroviča. Vsi drugi pa stoji pred sodiščem zaradi tega, ker so napadli s sekirami in orožjem hišo Demirovičev, jo popolnoma razbili in odvedli dekle Dervišo Hadžić-Zukvič in jo hoteli prisiliti, da se poroči s Hamdijo Mujovičem, ki se tudi nahaja med obtoženci.

Vsemu temu krvoprelitju pa je bilo povod to mlado dekle, katero sta njena brata obljubila v zakon obtoženemu Hamdiju Mujoviču ter so po arnavskem običaju takoj izmenjali darove in sta dekličina brata od ženina prejela že aro. Dogovorili so se za svatbo na Jurjevo leto. Toda dekle o tem ni hotelo slišati ničesar. Svoje oči je obracalo za Demirovičem iz vasi Potreba, s katerim sta se bila tudi za poroko dogovorila. Čim pa se je sklenila pogodba med dekličinimi brati in Hamdijo, je dekle pognilo od doma k svojem ljubčku. V času njenega boga so imeli mohamedanci ponovne molitve v džamiji. To je bila tudi za njo najugodnejša prilika, ki pa jo je izrabil tudi Hamdija. Pritekel je pod okno dekletove hiše, jo klical, a se dekle ni odzvalo. Pač pa je zaslislj iz bližnje vasi strel, znak, da je Velja Demirovič pripeljal na svoj dom nevesto. Hamdija je skočil v hišo in se prepiral, da mu je nevesta res ušla. Hamdija je naglo obvestil svoje brate o begu neveste, da masčujejo onečasteno ime svoje rodbine. Naslednjo noč so šli bratje in sosedje s Hamdijo na čelu pred Demirovičev dom. Napadli so hišo, razvili se je prava bitka, pokale so puške in sekire so rušile hišo. Pri tej bitki je padlo več ljudi, ranjenih je bila dolga vrsta.

Ljubljana od sobote do ponedeljka

Ljubljana, 18. maja.

Včeraj se je začel Protituberkulozni teden, ki ga prireja Protituberkulozna liga in ki ima namen poučevati borbo proti tuberkulozi ter zbirati potrebna sredstva za zgradnjo velikega protituberkuloznega azila.

Organizacija protituberkuloznega boja se izvaja sistematično. Tako je začela Liga s svojim delom pri najmanjših, da jih vzgoji v potrebnem prepričanju o važnosti protituberkulozne obrambe. V to svrhu je tudi več prireditev protituberkuloznega tedna namenjenih otrokom.

Modna revija otrok

Na predvečer otvoritve Protituberkuloznega tedna je bila v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti otroška prireditev, h kateri so se zbrali pred vsem malčki sami, njih starši ter predstavniki ljubljanskega življenja. Pomen in namen propagande protituberkuloznega boja med otroci je obrazilo tajnik Lige g. dr. France Debevec. Nato so nastopili mali v skrbno pripravljeno in lepo izvedeno otroški modni reviji. Aranzirala je nastope članica Narodnega gledališča g. Juvanova, ki je poskrbela, da je bila revija vseskozi zanimiva. Sledili so si ostali nastopi, ki so bili eden zanimivejši od drugega ter so izvali med številnim občinstvom polno priznanje. Stara je že stvar, da so harmonikarji obrabjeni in so tudi topot želi buren aplavz.

Otvoritev Protituberkuloznega tedna

Na verandi restavracije »Zvezda« so se včeraj dopoldne zbrali zastopniki vsega ljubljanskega javnega življa, da poleg številnega občinstva prisostvujejo otvoritvi Protituberkuloznega tedna. Istočasno je prisostvovala otvoritvi takorekoč vsa Slovenija, ker je potek svečanosti prenašala ljubljanska radio-postaja. Zbranemu občinstvu in odličnikom je v lepem govoru razložil dosedanje delo in bodoče namene Protituberkulozne lige g. dr. Joža Bohinjec, nakar je podban g. dr. Stanko Majcen v zadržanosti bana dr. M. Natlačen otvoril v banovem imenu Protituberkulozni teden.

Po otvoritvi so si gostje ogledali

otroški sejem

ki je prav okusno urejen na vrandi »Zvezde«. Tu so razstavljeni lična dela ter improvizirane pro-

Odmev tragične smrti Andreja Boleta pred sodiščem

Ljubljana, 18. maja.

Do Notranjskem in tudi drugod je globoko odjeknila tragična smrt v Planini pri Rakeku službojočega carinskega inšpektorja Andreja Boleta, ki je 18. marca ponoči postal žrtev soferjeve ne previdne in nagle vožnje. Ta tragični dogodek je danes imel svoj epilog pred tukajšnjim okrožnim sodiščem.

Sofer planinskega kneza Windischgracza Fritz Berghold, rojen 26. februarja 1898, v Poli, italijanski državljani, stanujoč v Postojni, ki se sedaj nahaja v preiskovalnem zaporu, je od drž. tožilca g. Branka Goslarja obtožen prestopka zoper varnost javnega prometa po 8-u 205-II k. z., kateri paragraf nazivlje avtomobilski »avlopargraf«. Obtožnica naveda, da je Berghold v noči 18. marca letos na državni cesti Ljubljana-Vrhnika kot sofer osebnega avla vozil v precej vinjenem stanju, po levi strani ceste in s hitrostjo 60–70 km na uro, to tako naglo in ne previdno, da je pri vasi Log zadel z avtom v občestni kup gramoza in ob drevesa s tako silo, da se je avto prevrnil in razbil. Pri tej nesreči je dobil carinski inšpektor Andrej Bolet razun manjših poškodb tudi hujše, tako prelom lobjane, prelom desne noge v stegnu in neposredno smrtonosno poškodbo v senci desne srčne kati. Poškodovanec je na mestu obležal mrtve.

Lahkoatleti

Včerajšnja športna nedelja je bila v kljub slabemu vremenu zelo bogata. Lahkoatleti so poizkušali svoje moči na treh krajih in sicer: v Ljubljani, v Trbovljah in v Mariboru. V Ljubljani je bil v soboto izbirni miting, ki naj bi določil, kdo bo zastopal Ljubljano v lahkoatletskem dvoboju z Gradcem, ki bo 23. in 24. maja letos. Žal je drugi del tekmovalca moral odpasti, ker je nagažal dež. Končna izbira pa bo padla za gotove discipline v torek ob 5, ko se bo ta miting nadaljeval. Sobotna prireditev ni bila dobro organizirana in tudi ni pokazala prave slike naših atletov. Zlasti v metu diska in krogle se je močno poznalo, da manjkata ing. Stepšnik in prof. Dobovšek, ki sta trenutno naša najboljša metalca. Edina svetla točka je bil Goršek, ki na 800 m, s katerim je dokazal, da mu bo še najbrž letos uspelo postaviti nov državni rekord. Saj je na razmeroma težkem terenu in brez konkurence postavil čas, ki je komaj za 8 desetink slabši od jugoslovanskega rekorda.

Drugi lahkoatletski miting je bil v Trbovljah, kjer je proslavljal SK Amater 10 letnico svojega dela. Po rezultatih sodeč bi bil ta miting najslabši, vendar moramo kljub temu občudovati delo SK Amaterja. Celot prireditev so obiskali tudi najvišji predstavniki športnih organizacij in osebno tudi ban dravske banovine dr. Marko Natlačen.

Tretji miting je bil v Mariboru. Ta je pa imel svojo odloko v številni udeležbi. Startalo je vsega skupaj 72 atletov in je prireditev uspela nad vse dobro. V naslednjem podajamo rezultate iz vseh treh mitingov:

Tek 100 m: Ljubljana: Sušteršič, Urbančič, oba 11,7. — V Trbovljah: Weibl (P) 12, Suštar (Amat.) 12,2. Juniorji: Moll (Trb.) 12,1, Skaza (P) 13,1.

200 m: Maribor: Venutti (Z) 24,4, Monderer (R) 24,8.

400 m: Ljubljana: Pleteršek 53,1, Skušek 54 (oba P). — Trbovlje: Štok (P) 58, Bec (A) 67,1.

800 m: Ljubljana: Goršek 2:00, Žorža 2:08,8. — Maribor: Ledinek (Z) 12,2, Junger (Ptuj) 2:13,1.

5000 m: Trbovlje: Krpan (P) 18:56, Koritnik (A) 18:58,2.

Skok v daljavo: Ljubljana: Požar in Putinja (oba P) 630 cm. — Trbovlje: Štok (P) 585, Varl (Trb.) 572. — Maribor: Smrdel (Mar.) 606, Klevt (Zel.) 489.

dajalne, pri katerih je povdarjena higijena. V paviljonu je v obliki raznih rib in ponazoritev prikazan obseg in uspeh protituberkulozne borbe tako pri nas, kakor v sosednjih mestih in državah. Na razstavišču tudi ni manjkalo pogumnega harmonikarja, ki je zabaval občinstvo, kadar je prenehala godba »Zarje«, ki je bila naravnost nemorna.

Gasilski alarm

Včeraj zgodaj jutraj je nenadoma zatrobil po ulicah rog gasilcev, ki so se ustavili pred znano gostilno »Pri belem volku« v Wolfovi ulici. V tej hiši je namreč začel tleti nek tram. Gasilci so takoj odstranili vsako nevarnost, ker so pravčasno intervenirali. Ze v četrtek okrog pol dneva se je valil skozi dimnik te hiše gost dim, tako da se je na mah zbralo na Marijinem trgu vse polno občinstva, ki je bilo prepričano, da gre za požar. Toda bil je v hiši samo dimnikar, ki je zažgal saje. Včeraj pa so ljudje takoj uganili, da gre za res, ker je stal pred hišo gasilski avtomobil.

Reševalci dvakrat v akciji

Tekom včerajšnje dne so stopili reševalci v akcijo le dvakrat, kar za nedeljo ni nobena posebnost. Prvič so bili poklicani na vse zgodaj — okrog petih — k Zalokarjevi zatvornici, kjer so potegnili izpod zatvornice truplo ing. Skubica. O tej nesreči poročamo na drugem mestu. Zvečer pa so poklicali reševalce v Planino. Tam so se slepi med seboj fanije, ki so hudo obdelali kovaškega pomočnika Franca M. Tega so morali prepeljati reševalci v bolnišnico.

Policijska torba

Včerajšnje nedelje je ekoraj prazna. Uradna komisija je imela včeraj jutraj posla z ugotovitvijo dejanskega stanja o nesreči pri Zalokarjevi zatvornici. Na policiji pa se je javila zasebnica Zalezel Marija iz Tesarske ulice 5 ter povedala, da je dne 15. maja našla nekje v grmovju ob Strmi ulici gramofonski kovček s 4 gramofonskimi ploščami. Kako in zakaj je prišel gramofon v grmovje, zanekrat še ni pojasnjeno. Gotovo pa je, da je kak Ljubljancan ali okoličan med tem pogrešil svoj gramofon, katerega lahko dobi sedaj na policiji. Najbrž se je kakemu ciganu zahotelo malo majniškega razpoloženja, do katerega je hotel priti v lepi naravi s tujim gramofonom.

V preiskavi je obtožene priznal, da je omejenjenega dne vozil car. inšpektorja Andreja Boleta, izgovarjal pa se je, da ni zakrivil nesreče zaradi neprevide in nagle vožnje, da je vozil v treznem stanju in s hitrostjo do 70 km na uro. Pri taki vožnji je bil popolnoma siguran kot običajno. V bližini Loga pa je pok. Bolet zavpil nad njim, da naj vozi počasi, hkratu pa je zagrabil za volan in se vanj zadel s celim telesom, zato je izgubil oblast nad volanom in zgodila se je nesreča, ne po njegovi krivdi.

V preiskavi zaslišane priče pa so drugače izpovedale. Josip Gorčan je poudarjal, da je bil obtoženec tako vinjen, da ni niti vedel, kje so vrata avtomobila in ga je priča spravila v avto. Očividci in druge priče so potrdili, da je obtoženec vozil nepravilno po levi strani ceste, to precej vinjen. Josipina Hanuševa in Marija Trdinova se sploh nista hoteli z njim peljati v Planino.

Pred kazenskim sodnikom-poedincem g. Rajkom Lederhasom se je ob 10 dopoldne danes začela glavna razprava. Javno obtožbo je zastopal drž. tožilec g. Branko Goslar. Med cariniki je za to razpravo vladalo veliko zanimanje. Obtoženec je v bistvu vztrajal pri svojem zagovoru, kakor ga je bil podal v preiskavi. Razprava ob zaključku lista še traja.

Včerajšnji šport

Skok v višino: Ljubljana: Martini in Slanina (oba P) 170. — Trbovlje: Pogelšek (P) 164, Gosak (A) 155. — Maribor: Smrdel (M) 160, Davidovič (Z) 155 cm.

Met diska: Ljubljana: Jeglič (I) 35,21, Banko (I) 31. — Trbovlje: Pogelšek (P) 30,61, Gala 30,46. Juniorji: Skaza (P) 42,15, Gosar (A) 28,15. — Maribor: Miha (Z) 33,08, Stros (Ptuj) 31,52.

Met krogla: Ljubljana: Jeglič (I) 11,82, Kajfež (P) 11,61. — Maribor: Vidic (Maraton) 11,10, Klevt (Z) 10,88.

Met kopja: Ljubljana: Slapar (P) 46,02, Martini (P) 42,23. — Trbovlje: Štok 39,40, Weibl (oba P) 38,95.

100 m juniorji: Ljubljana: Košir (Planina) 12,9, Tiran (Pl.) 13,5. — Trbovlje: Moll (Trb.) 12,1, Skaza (P) 13,1.

1500 m: Trbovlje: Srakar (P) 4,58, Bec (Jug.) 5,19.

Maribor: juniorji B in C troboj: 1. Smerdu (Z) 1819 točk, 2. Lužnik (Mar.) 1568,4. — Veterani: troboj: 1. Bergant (M) 968,8 točk, 2. Amon (R) 284 točk.

Tek na 3000 m: Kangler (Z) 9:37, Podepčan (Z) 10,10.

Nogometaši

Včeraj so se nadaljevale nogometne tekme za prvenstvo LNP. Tekme postajajo vedno bolj zanimive. Na čelu je še vedno Ljubljana s petimi točkami, sledijo Zeleničar (Maribor) 3 točke, Hermes, 2 točki in Čakovec 2 točki.

Hermes:Čakovački 5:0 (1:0).

Čakovački SK napram Hermesu ni bil sicer nikak favorit, ki bi moral dobiti. Vendar je po formi, ki jo je pokazal pred 14 dnevi dal slutiti na lepo in zanimivo borbo, ki prav gotovo tudi ne bi izostala, da se ni tik pred tekmo vili močen dež, ki je igrišče naredil zelo spolzko. Javno je, da so se domačini na svojem domačem terenu znašli mnogo bolje kot pa gostje, ki jim očitno tako igrišče ni prijalo. Tekma se je končala z nepričakovano visoko zmago, ki je pofinila Čakovčane čisto na zadnje mesto. Pri Hermesu je kot branilec nastopil tudi bivši ilirski igralec Berglez.

Ljubljana:Železničar 1:1 (1:0).

Za novo enajstorico, ki zastopa danes Ljubljano, je vladalo veliko zanimanje in so vsi z nepelotno pričakovali rezultata. Ljubljana je menda

Odvetnik

dr. Kraševac Ciril

se je preselil iz Cerknice

v Gorenji Logatec

ter je otvoril odvetniško pisarno

v hiši g. Sajovic Ivana št. 48

Maribor

Majniški govori v stolnici. Drevi: O Marija naša ljuba mati (Prof. Pavel Zivortnik); torek, 19. maja: Pomoček za vse (dr. Fr. Cukula); sredo, 20. maja: Prav do korenin! (Janko Kokošinek); četrtek, 21. maja: Mati v pesmi in v resnici (prof. Pavel Zivortnik); v petek, 22. maja: Trikrat sveta mati (Vinko Munda); v soboto, 23. maja: V nebesa! (dr. Ivan Zagar); od nedelje 24. maja bodo majniški govori vsak dan in sicer zjutraj ob pol 6 in zvečer ob 19. Govorita dva misijonarja iz Ljubljane in Grobelja.

Otvoritev kopališča na otoku bo torek 19. t. m. opoldne.

Praznik Jadranske Straže. Mestni odbor Jadranske Straže organizira za nedeljo dne 24. maja blagoslovitev in razvite zastav Pomladka JS na tuk. zavodih in to na Glavnem trgu. Svečanost se prične ob 8. uri s šolsko sv. mašo. Po sv. maši je razvite praporov. Nato se vrši v mestni posvetovalni občinski skupščina Jadranske Straže.

Majniški izlet v Pušcavo in Sv. Lovrenc na Pohorju priredita prihodnjo nedeljo Marijina družba za matere v frančiškanski župniji in Izobraževalno društvo v Krčevini. Odhod z vlakom zjutraj ob pol 6., povratek zvečer ob 8. Na Vinogoro se priredi izlet dne 7. junija.

Ljudska univerza ima prihodnjo prireditev v petek 2. maja. Predava režiser ljubljanske drame prof. Sest o novodobni družabnosti.

Ptujske novice

Ptujske občinske zadeve. V četrtek, 14. maja, se je vršila redna seja mestnega sveta pod predsedstvom mestnega župana dr. Remca.

Pri svojih poročilih je župan prebral spomenico, ki jo je izročil g. banu ob priliki službenega obiska našega mesta. Med drugim vsebuje spomenica prošnjo za večje posojilo pri kakem državnem denarnem zavodu. Posojilo bi se porabilo za napravo vodovoda in kanalizacijo mesta. Nadalje se naproša banska uprava, da bi prevzela vzdrževanje poslopja državne realne gimnazije v Ptuj, ker je vzdrževanje tega poslopja za mestno občino preveliko breme. Ker se gradi iz Ptuja v Halozce telefon, bi se naj uvedel tudi avtobusni promet in istočasno prevoz pošte z avtobusom. Na koncu svojega poročila čestita občinskemu svetniku Kereschetu k 80 letnici rojstva. Nato je sledilo poročilo upravnega odseka, ki ga je podal obč. svetnik Ferdo Fras. Bilanca za prvo četrtletje 1935 izkazuje, da je znašala obč. premoženje z dnem 31. III. 1935 5.088.043 Din, in je bilo za 43.000 Din manjše, kakor 31. XII. 1934. — Bilanca je bila zaradi tega potrebna, ker se je z dnem 1. IV. 1935 pričelo novo poslovno leto. — V upravnih odbor mestne hranilnice so izvoljeni sledeči člani: gg. dr. Kühr, Zorčič, Wangrandel, Vindiš, dr. Remec, Cvikel, Steudte, Skaza, Zavrnik, prof. Alič, Schwab in Berliš Joško. — Gasilski četi v Ptuj se votira 10.000 Din za nabavo cevi, ki so nujno potrebne. — Muzejskemu društvu se na prošnjo in priporočilo banovinskega konzervatorja dr. Steleta dovolijo novi primerni prostori za zbirko novih izkopnin in najdb, ker so dosedanjí prostori že premajhni. — Prosilki Rozaliji Dostal se v tajnem glasovanju prizna krajevna potreba za gostilno. Za naročitev vodiča dravske banovine se določi 700 Din. — Sklepi mestnega ubožnega sveta se potrdijo. Nekaterim mestnim revežem se zviša podpora. Brezposelnim delavcem se zviša meza od 15 Din na 20 Din dnevno, oženjenim pa še po vrhu 1 Din dnevno za vsakega nepreskrbljenega družinskega člana. — Po javni seji se je vršila tajna seja, na kateri so razpravljali o nagradi stražnikom pri javnih prireditvah.

Za mestnega zdravstvenega referenta je mestni svet imenoval zdravnika dr. Franca Brumna, ki je tudi že prevzel svoje posle na mestnem poglavarstvu.

Likvidacija agrarne reforme. Komisija za likvidacijo agrarne reforme iz Ljubljane posluje že več dni v ptujskem okraju, da oceni agrarne objekte in si ogleda zemljo. Komisija je do sedaj pregledala agrarne objekte Herbersteinovega veleposestva v Vurbergu, Rogoznici, Dornavi, Sv. Lovrennu v Slov. gor., v Vrbski in Slovenji vasi. Prijavilo se je okrog 800 agrarnih interesentov.

Smrtno se je ponesrečil 54 letni ugledni posestnik in mlinar v Zabajku pri Ptuj Anton Kekec. V svojem vinogradu v Halozah je popravljal podstrešje. Pri poslu pa mu je spodrsnilo in je padel 3 m globoko na trda tla. Zlomil si je tilnik in je bila zdravniška pomoč zaman. Dve uri po nesreči je izdihnil.

Še vedno v svojih prvih nerodnih dneh, ker se nikakor ne more znajti. Drugače sploh ne moremo razumeti neodločnega rezultata, čeprav so bila mariborska tla vedno za Ljubljance precej trda. To se je znova pokazalo včeraj in bi ne bilo prav nič čudnega, ko bi si včeraj Mariborčani priborili obe točki.

Zagreb: Gradjanski: Liverpool 5:1 (2:1).

Prvi nastop angleških profesionalcev je končal za Angleže katastrofalno. Izgubili so proti boljšemu moštvu Gradjanskega s 5:1. To je prvi poraz angleških nogometašev na kontinentu in je tako občuten, da bodo tudi v inozemstvu začeli gledati na naš nogomet drugače.

Zanimivo je, da je isto angleško moštvo v Pragi proti sestavljenemu moštvu praških nogometašev zmagalo z 4:2.

Belgrad: BSK:Bask 4:0 (1:0).

S to zmago si je BSK ponovno priboril prvenstvo Belgrada za letoš.

Rim: Avstrija:Italija 2:2 (1:0).

Tenis

V borbi za največjo trofejo v tenisu, za Davisov pokal, je včeraj Jugoslavija pretrpela občuten poraz, ki bo imel najbrže za posledico, da bo Jugoslavija izpadla iz nadaljnega tekmovanja. Včeraj je bila odigrana tekma v doubles, kjer je Jugoslavija izgubila in je slanje 2:1 za Českoslovaško. Naš par je nastopil v postavi Punčec-Kukuljevič proti Maleček-Hecht.

V doubles se je računalo na našo zmago in s tem tudi na naš nadaljnji placement, toda za letoš je že najbrž zaključen, ker bosta pri današnjem singlu Punčec in Pallada težko vzdržala napram zastopnikom Českoslovaške Hechtu in Šibi.

Včerajšnji rezultat: Českoslovaška:Jugoslav

Selasije v izgnanstvo, Hailu na svobodo

Med prvimi plemiči nekdanjega abesinskega cesarstva je bil ras Hailu, ki je bil svoj čas poglavar nad pokrajino Godžam. Izhajal je, čeprav v drugi seji, iz cesarskega rodu, in je bil zaradi sposobnosti, ki morejo dičiti vrlega abesinskega vojskara in zaradi izredne bistrosti zelo priljubljen in spoštovan pri svojih podanikih. Sedanjí izgnani abesinski cesar Haile Selasije se ga je ravno zaradi teh njegovih odlik in prednosti začel bati, kajti zavedal se je dobro, da lahko postane nevaren tudi za abesinski prestol v Addis Abebi. Nekako pred šestimi leti ga je dal na zvit način ujeti in ga je imel vse do dne, ko se je odpeljal z vlakom v Džibuti in naprej v izgnanstvo, vklejenega v verige in še po vrhu močno zastraženega.

Večkrat umrl, a še živi...

V zadnjih letih je bilo pogostokrat razglašeno, da je ras Hailu umrl. Zaradi takih vesti ni nič kaj čudno, če je prišlo tolikokrat do uporov v pokrajini Godžam, kajti prebivalci godžamske pokrajine so se zavedali, da njihov priljubljeni Hailu ni zaslužil usode v verige vklejanega, in da tako postopanje cesarja Haile Selasija tudi ne zasluži, da bi se njemu pokorila vsa Abesinija. Vdanost rasu Hailu je bila med Godžamci tolika, da so bili pripravljene vsi za njega boriti se na življenje in smrt, tudi proti Addis Abebi, če ne bi šlo drugače. Zvestoba je velika čednost pri teh ljudeh, čeprav jim pravimo, da so divjaki. Te vstaje v Godžamu so morda tudi nekaj pripomogle k temu, da je abesinski cesar končal svojo vojno z Italijani s svojim begom.

Ras Heilu vendar še po šestletnem robstvu živi v samotni abesinski hiši v bližini kraja Gulaghe, kamor ga hodijo danes obiskat njegovi zvesti prijatelji, ki romajo z oddaljenih krajev njegove domovine, da spet enkrat vidijo svojega voditelja. Poleg prijatelja pa prihajajo v velikem številu tudi tuji.

Sam prišel v past

Cesar Haile Selasije je dobro vedel, da je na abesinskem prestolu prostora samo za enega, to se pravi, samo za njega. Zato se je hotel na vsak način izbežiti svojega najnevarnejšega tekmeca rasa Hailu-ja. Izmišljal si je nekaj, kar bi po njegovem bistrem pojmovanju moralo imeti uspeha. Začel mu je očitati veleizdajo, češ, on biva skupno pod eno streho s prejšnjim cesarjem Lidž Jasujem, ki je bil pahnen s prestola. Poleg tega pa da mu je še pomagal pri njegovem begu. Neguš je bil vsekakor premoder, da bi kazal na zunaj svoje ogorčenje in jezo nad takim početjem rasa Hailu-ja. Smatral je za mnogo bolj pametno, da mu nastavi enostavno kar zaniko in ga vanjo vjame. Povabil ga je na slavnostno kosilo v Addis Abebo. Ras Hailu se je temu vabilu odzval in je nič hudega sluteč prišel sam v past, ki mu jo je nastavil Selasije. Komaj je prišel v negušovo palačo, že so planili od vseh strani na njega cesarjevi stražarji, ga zvezali in zaprli. Hailu ni vedel, kaj naj to pomeni, pa tudi pozneje ni bil nikoli zaslisan. Neguš mu je nadel okove ter ga dal odpeljati v neko votlino v divjih tembijskih gorah. Od tega časa je bilo njegovo bivališče enkrat tu, drugič tam, tako da ni nihče nikoli prav vedel, kje se nahaja. Pred nekaj tedni ga je cesar velel pripeljati v Addis Abebo v neposredno bližino abesinskega

dvora. Ko pa so se začeli ališati že italijanski topovi na poti proti Addis Abebi je cesar pobegnil, s seboj pa je vzel tudi svojo žrtev, rasa Hailu-ja.

Avdijenca na zadnji postaji

V cesarjevem dvornem vozu seveda za tega jetnika ni bilo prostora. Hailu se je vozil do Džibutija v enem izmed navadnih voz, ščitila pa ga je straža. Večkrat mu je prišlo med to vožnjo na misel, kaj namerava napraviti z njim cesar, in kašen je bil nagib Selasija, da ga je vzel s seboj. Odgovor na ta vprašanja je sledil prej, kakor je on sam mislil. Na postaji Diredava, nekako na sredi proge med Addis Abebo in Džibutijem, je cesar nenadoma v temni noči velel pripeljati predse rasa Hailu-ja. Tu je bila zadnja postaja na tej poslednji cesarjevi vožnji po Abesiniji. Ras Hailu pripoveduje o tej avdijenci takole: »Neguš je sedel še vedno na svojem prestolu, ki ga je krasil grb abesinskega leva. Vojači njegove telesne straže so me prisilili, da padem pred cesarjem na kolena. Cesar je dolgo nepremično strmел vame, kakor bi me hotel prebosti z očmi, nato pa je dejal: »Abesinije ni več. Ti si oproščan. Kamor hočeš, lahko greš, pot ti je prosta, svetujem ti pa, da bežiš z menoj v inozemstvo.«

Ras Hailu je prosil cesarja, naj mu dovoli nekoliko premisleka. Ko pa je zapuščal dvorni vlak, so ga spoznali gardisti iz Godžama in mu navdušeno vzklíkali. Pregovorili so tudi, da se je odločil ostati v Abesiniji. To svojo odločitev je sporočil cesarju in spet zapustil dvorni vlak. Z naslednjim vlakom se je vrnil v Addis Abebo. Ker pa ni imel nikakega denarja, da bi plačal vozni listek, je imel s sprevednikom seveda zopet težave. Tedaj pa ga je spoznal neki pripadnik francoskega poslatništva v Džibutiju, ga povabil v svoj voz in odpeljal v Addis Abebo.

Samoumor Abesinije

Njegova mati je svoj čas vladala nad pokrajino Caffa, Cima in enim delom šoanske zemlje. Ras Hailu je dobil nato provinco Godžam. Njegova hčer se je poročila s prejšnjim cesarjem Lidž Jasujem. »Po smrti Lidža Jasuja«, tako pripoveduje Hailu, sem bil jaz edini, ki sem se imel pravico potegovati za abesinski prestol. Sedaj pa mi je rekel cesar Haile Selasije, da je Abesinija izgubljena. To je pač samo njegova krivda, če je prišlo tako daleč. Selasije je bil preveč samozavešten in premalo premišljen. Ljudstvo dobro čuti to in ga je zato tudi v njegovih najtežjih urah pustilo na cedilu. Poznam skoro vso Evropo«, pripoveduje Hailu dalje, »bil sem gost kraljevskih in knežjih dvorov, bil sem v stiku tudi z velikimi državniki. Mesto da me je neguš oklenil v verige in mi stregel po življenju na vse mogoče načine, naj bi bil raje vprašal za svet. Prav gotovo bi mu bil odsvetoval, da se spušta v vojno z Italijani. To pa ne zato, češ da sem strahopetec — star vojskač sem in ljubim boj, ampak bojovati se s takim orožjem, kakor ga imamo Abesinci, proti najmodernejše opremljenim evropskim armadam, pomeni samoumor.«

Zaslužen zadoščenje

Ko je ras Hailu pripovedoval svoje doživljaje zadnjih dni in let in očividno zelo zadovoljen nad

svojo povrnjeno svobodo počival na kanapeju, so neprestano prihajali novi obiskovalci. Večinoma so bili to zvesti njegovi podaniki iz Gudžama, ki so mu ob tej priliki izkazovali vse časti, kot so bili navajeni nekoč, ko jim je gospodoval. Poljubovali so rob njegove srame, kakor se imenuje belo abesinsko oblačilo, in mu izročali darove vseh vrst. Vse te časti in darove sprejema nekdanji godžamski knez danes s popolnoma drugačnimi občutki, kakor nekoč, ko jih je smatral za dolžnost, kajti danes ga navdaja poleg vsega drugega tudi ta sladka zavest, da je dobil s svobodo največje zadoščenje za vsa leta njegovega preganjanja in trpljenja. Svoj veseli izraz na licu je razložil nekemu Evropejcu s tole primero: »Človek je podoben steklu. Tudi on izžareva barve svoje notranjosti. Da je sedaj v teh dneh, ko sem spet na svobodi, v meni ponos in veselje, razodeva to srečo tudi moj obraz.«

Velika avtomobilska dirka v Tripolisu: Guverner Balbo izroča darilo zmagovalcu Varziju.

Do danes najstarejša grobnica odkrita

Angleški starinoslovec Walter B. Emery iz Liverpoola je nedavno pod okriljem egiptskega starinoslovskega oddelka odkril pri Sakari veliko novo rodbinsko grobnico. Vsekanja je v ogromno naravno skalo in vhod je močno poškodovan, kar je nedvomno pripisovati delu zlata željnih brezvestnih pustolovcev in vlomilcev. V grobnici, ki leži 25 čevljev globoko v zemlji, so našli več etiket iz slonove kosti in poleg njih tudi večjo tablo z napisanimi podatki. Po teh so grobnico indentificirali kot poslednje počivališče.

faraoovega vezirja Hemale iz l. 3500 pred Kr.

Grobnica je obdana od 42 podzemskih shramb, ki so povsem nepoškodovane in napolnjene z vsakovrstnimi življenjskimi potrebščinami in starinskimi orodjem. Vsak predmet ima svojo posebno shrambo, kakor za vino, sadje, zelenjad, meso, žito itd. Posebno zanimivo je odkritje prstenih vrčev, ki jih je okoli 2000. ne pristižvi k tem še raznih pladnjev, posod in čaš. Vsi ti predmeti pričajo o visoki razviti umetnosti v tako zgodnjem času. Marsikaj je v grobnici, česar še niso odkrili doslej v nobenem starinskem ležišču, n. pr. veliko ostro brušeni žrtveni noži iz kremena, ročaji za bradlje iz bakra, razni diski in kremena, bakra ali slonove kosti, v katere so čisto vdolane razne umetne rezbarije, kakor gonja psov za gazelami ali golobje iz alabastra. Zanimiv je leseni srp, katerega rezilo je sestavljeno iz posameznih kosov ostro brušenega kremena, ali pa sulice s končnicami iz slonove kosti. Zelo slabe ohranjenosti pa so usnjate torbe, podobne današnjim golf-vrečkam. Pravo čudo za ta zgodnji vek pa je najdba velih zvnikov motvoza iz konoplje, kar dokazuje, kako visoko razvita je bila staro-egiptska kultura. Žrtveni noži, do 15 palcev dolgi, so zelo večje izdelani in umetno okrašeni, slonokoščene etikete pa imajo v klinasti pisavi mnogo življenjskih podatkov tedanjih egiptskih kraljev.

Neprostopen humor v napisih

Premnogokrat se pripeti, da najdemo v javnih napisih in reklamnih pozivih kakršnokoli napako v slogu, ki povzroči med mimoidočimi smeh, na kar pa oni, ki je to napisal, niti oddaleč ni mislil.

Neki obrtnik, ki se je preselil na drugo stran ceste v isti ulici, je na vrata prejšnje delavnice napisal: »Stanujem meni nasproti.«

Neka trgovka s papirnati potrebščinami je v okno izobesila lepak, na katerem je stalo: Naše črnilo je garantirano priščno, ki obdrži svojo barvo tudi sto let. Kupite steklenico in prepričajte se.

Neko županstvo je na kraju, kjer je bila nevarnost za kopalce, dalo obesiti napis: »Kdor se bo tu kopal, bo utopljen. Po naročilu županstva.«

Trgovci s plitvi je dal napraviti tablo z napisom: »Naprodaj vsakovrstni golobi, zelo poceni. Jedo skoraj vse. Najraje imajo otroke.«

Neki mesar je pritril listek v izložbeno okno: »Sprejme se krepak fant za klobase.«

Trgovci, ki si je želel preizkusnega uslužbenca, je dal oglašiti: »Iščete skladiščnika. Oziralo se bo na prosilce, ki so vajeni stroge discipline. Oni, ki so služili v armadi, ali oni, ki so že dolgo oženi, imajo prednost.«

Predstojnik nekega urada je svojim podrejenim razposlal okrožnico te-le vsebine: »Prošnje za dopust zaradi zobobola, prehlajenja ali drugih manjših bolezni, potem za izlete, pogoje itd. je treba vložiti tu sem do desete ure dopoldne na dan prireditve.«

Stara Anglija

Zvezdarna v Greenwicu je obhajala 90 letnico svoje irske službe. Od tedaj dnevno potuje sel britske admiraltete (vojne mornarice) v Dublin s točnim časom. Njegova ura se pregleda v Greenwicu. Hitri potni vlak odpelje uro v Holyhead, odkoder se vozi ona s parnikom v Kingston in Dublin. Druga ura se vrača istočasno iz Dublina v Greenwicu. Koliko se je spremenilo od tega časa! Irska je postala neodvisna. Irske radiopostaje večkrat dnevno oddajajo točni čas. A londonski sel kljub temu dnevno potuje na kolodvor s to razliko, da sedi v avtomobilu, dočim je pred 90 leti jahal. Dublin mora imeti točno greenwicksko uro v usnjeni uradni torbi in samo njeni podatki veljajo za uradne označbe časa.

Krompirjeva slavnost

Krompir, stebel ljudske hrane, obhaja 450 letnico svojega prihoda v Evropo. Zajamčeno je dosegel k nam leta 1586 iz Peruja, da si znano po čigavi zaslugi. Raziškovalci jo pripisujejo zdaj Angležima Harriotu in Raleighu, zdaj zopet španskim dominikancem. Kmetje dolgo niso marali krompirja in so celo postajali uporni. Finančni minister Turgot ga je zamenj priporočil v XVIII. stol. na Francoskem. To je uspelo šele Parman-tieru dokaj pozneje in po večletni lakoti. Pripratil je kralja, ki je nekoč prišel v Pariz s šopkom iz drobnih krompirčkov v gumbnici. Ta reklama je zalegla. Krompir je po 200 letnem pozabljenju izgubil sloves »hudičevega jabolka«. Prikazal je povsod. Parman-tier je pred smrtjo pravil, da je ta zmaga največje veselje, ki ga je bil doživel.

Tudi to je mogoče

Poljski krvnik je vložil pritožbo na poljsko vlado, zaradi nedavno proglašene amnestije, češ, da je močno prikrajšan na zaslužku, ker so bili vsi na smrt obsojeni pomiloščeni na dosmrtno ječo.

Plačan je namreč po številu izvršenih eksekucij in je tako sedaj skoraj brez dohodkov. V svoji pritožbi je navedel, da je treba v takem slučaju tudi njega — krvnika — pritegniti v posvetovanje, preden se razglasi amnestija. Za izgubljeni zaslužek pa zahteva povračila.

Oceanska skrivnost

V starosti 97 let je umrl v rojstni oddaljeni vasi na Angleškem kapitan George Orre, zadnja priča razburljive oceanske drame, ki ostane slejkoprej zavita v temo. Kot mlad ladijski poročnik na krovu osebnega parnika »Dei Gratia« je srečal leta 1872 med Madeiro in Kanarskim otočjem zapuščen trijamborko »Marijo Nebeško«. Letela je po vetru z razpetimi jadrni in bi skoro postala usodna za parnik. Kapitan je videl, da mora biti zapuščen in poslal Orreja s čolnom. Poročnik ni našel nobenega moža, a na krovu je ležal skrhan in krvav meč posebne oblike, po katerem bi se dalo sklepati o pravem dvoboju po predpisih. Parnik je pripeljal trijamborko na Angleško. A preiskavo ni mogla ugotoviti, kje in zakaj je zapuštilo možstvo ladjo in kdo je obračunal z nasprotnikom sredi oceana.

Tat nese polno vrečo moke. »Ali težko nosite?« ga sočutno vpraša na cesti tujec.

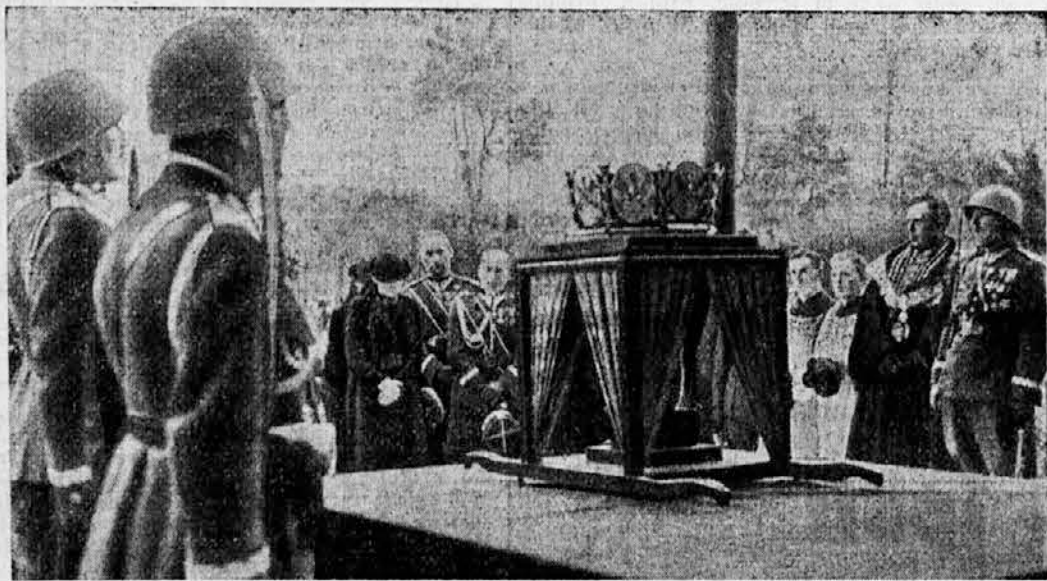
»Hvala, prav lahko.« se odreže uzmovč, »ve-liko težje nosim prazno vrečo.«

S posadko, ki je bila v oblegani trdnjavi, smo bili stalno v zvezi. Podnevi s pomočjo heliografa, ponoči pa s pomočjo svetlobnih znakov. Med tem, ko smo delali, smo lahko zmeraj spremljali znake, ki sta jih pošiljali naša posadka in posadka v oblegani trdnjavi.

Mi navadni vojaki, redovi, nismo razumeli smisla vseh teh sporočil, toda vedeli smo, da so branitelji trdnjave grdo stiskali Druzi. Mislili smo si, kako je tam, in si predstavljali različne žalostne prizore: kako jim je zmanjkalo vode ali hrane, kako ranjenci hropejo in tako dalje. Poročila iz Suejde so bila pogosto vzrok za nenadne in nagle vzbune. Ob takih prilikah so izza naših glav prihajala letala z bombami iz Gazaleje, ki so šla obstreljevat okolico trdnjave. Trdnjava je tedaj izginjala v vrtincu prahu in dima, ki se je polahko dvigal proti nebu.

Naslednji dan, ko je bataljon prišel v Mesifre, smo odšli prvokrat na izvidniško patrolo. Nasproti nas se je dvigal hrib, na drugem obronku pa vas, ki so jo razrušile bombe naših letalcev. En oddelek bi moral oditi v to vas, da bi od tam opazovalo gibanje sovražnika. Izvidniška četa je bila sestavljena iz vojakov devetnajstega bataljona in topničarskega eskadrona. Devetindvajseto so obdržali v taboru.

Ko je patrila odšla, nismo vedeli nič več, kaj se dogaja, a smo kmalu zaslili živahno streljanje. Malo pozneje se je izvidniška četa vrnila in peljala s seboj ranjence, na sedlu pa je povprek ležalo truplo nekega seržana.

Srce Pilsudskega, rešitelja Poljske, so prinesli v rojstno mesto Vilno.

Življenje in trpljenje v najstrašnejši vojski sveta

Zakleta legija

19

SEDMO POGLAVJE

Bili smo že sedem dni v taboru pri Gazaleji, ko smo dobili zapoved, naj krenemo v Mesifrejo. Treba je bilo postaviti utrjen tabor čisto blizu sovražnika in potem to trdnavo obdržati za vsako ceno. Zato so nas uvrstili v bataljon z dvema kompanijama legionarjev, ki smo jih dobili v Gazaleji.

Hodili smo osemindvajset kilometrov daleč skozi bled, kakor se imenuje v domačem jeziku puščava v notranjosti Sirije. Pot nas je skozi peljala ob vznožju gora. Stopali smo otovorjeni s svojo težko prtljago in z bremenii po pesku in po potih, kjer ni nikjer bilo moči dobiti niti kapljice vode. A sonce je žgalo in palilo, da je bilo joi.

Mesifre se nam ni zdela nič drugačna, kakor kraj, odkoder smo prihajali. Bili smo sredi neukročenega predela sirskega ozemlja. Vas ni bila drugača, kakor žalostna grmada koč z ravnimi strehami. Koče obkrožajo glav-

no džamijo. Nekaj revnih prebivalcev, ki niso pobegnili, nas je gledalo mrko izpod čela. Jasno je bilo, da ti ljudje delajo sporazumno s sovražnikom in da natančno obveščajo družovske vstaše o našem gibanju in o številu naše vojske.

Voda nam je dohajala iz oddaljenih krajev, donašale so nam jo pa karavane. Ker smo trpeli zaradi žeje, smo to vodo cedili skozi robce, da so na njih ostajali črvi. Nikdar še nisem pil v svojem življenju tako strašno smrdljive vode.

Komaj smo dospeli v ta kraj, ko je že zadonel strašen klic: — Aux murailles — Na zidove!

Tokrat nismo gradili samo enega zidu, kakor v Bosrahu, marveč smo postavili šest malih ločenih taborov in enega povrhu v sredi med vsemi ostalimi. Ti utrjeni tabori so bili razporejeni tako, da so se med seboj mogli varovati, če bi jih sovražnik napadel. V vsakem taboru sta se namestila dva voda vojakov.

Poveljnik in generalni štab sta se nastanila v trdni kameniti hiši ob džamiji. Topničarski eskadron pa, ki nas je spremljal in ki so ga tvorili skoraj sami kozaki, se je naselil v vasi sami.

Taki tabori tvorijo samostojne delnice, od katerih mora vsaka sama skrbeti za svojo varnost in jo čuvati. Vsak brambovec ima svojo strelnico in čuva kos fronte, ki meri pet metrov. Ker smo imeli malo bojede žice, smo razpeli pred našimi zakloni samo tenko mrežico.

Ni bilo lahko postaviti zid. Bilo je peklensko vroče, imeli smo pa čisto malo vode. Nihče ni bilo nobene, niti najmanjše sence. Notranjost šotora je bila prava peč. Dnevni obrok vode je znašal štiri bidone. Voda je bila smrdljiva in pokvarjena, kakor sem že dejal. Pol vode smo porabili za kuhinjo, tako da je na vsakega moža odpadlo dnevno štiri litre. Ta količina mu je morala zadoščati za vse potrebe, za umivanje in za čiščenje oprave. Zaradi tega se sploh nismo več umivali, niti ne brili. V resnici nam je pa še pol te vode šlo po tleh, ko smo jo precejali.

Kmalu smo bili videti grozni. Imeli smo razkuštrane lase in dolge brade. Zrak pa je bil zmeraj poln puščavskega prahu. Ziveli smo v umazaniji, toda zato so se nam pa puške sve-tile od snage.

Ko smo postavili tabor, smo dobili povelje, da uredimo letališče. Treba je za to bilo z velikanskega prostora odstraniti kamenje in napolniti vse luknje. Izmučeni in do pasu goli smo bili docela podobni zločincem.

Skraya, kjer smo se utaborili, je bilo nekje daleč v hribih jasno videti trdnjavo Sujedo, ki so jo oblegali Druzi. Prvič se mi je zdela kot svetla pika, ki se je lesketala na soncu. Zdaj pa je dobila videz močnega gradu, njeni visoki zidovi so se jasno odražali izmed grebenov. V sredi se je videla vitka stavba, ki so jo obdajali stolpi. Na njej se je vila francoska tri-barvnica. Iz daljave, odkoder smo jo gledali, se nam je zdela zastava podobna žepnemu robcu, k veselo podhrteva v vetru.